

OBSAH

	Předmluva	9
I.	ŽIJEME V ANTROPOCÉNU	11
I.1	Antropocén	12
	Historie vztahů mezi lidmi a přírodou	12
	Novodobá „revoluce“: antropocén	15
	Formule „IPAT“	23
I.2	Demografický rozvoj	29
	Rostoucí globální populace	29
	Zdraví	34
	Města	39
	Světové regiony	44
I.3	Společenský rozvoj	51
	Lidský rozvoj, svoboda a demokracie	51
	Chudoba a nerovnost	57
	Vliv globalizace	62
I.4	Ekonomický rozvoj a technologie	67
	Ekonomický růst	67
	Vzorce spotřeby	70
	Využití energie	72
	Široká škála nových technologií	75
	Nebezpečí nových technologií	82
I.5	Základna přírodních zdrojů a odpady	88
	Závislost na přírodních statcích a službách není dnes menší než v minulosti	88
	Nerostné suroviny	88
	Důsledky těžby	92
	Energie a její zdroje	95
	Energetická bezpečnost a zdroje energie v budoucnosti	98
	Zemědělství	101
	Environmentální souvislosti zemědělství	106
	Moře jako zdroj potravin	111
	Odpady	116
I.6	Globální změna	123
II.	ZEMSKÝ SYSTÉM	133
II.1	Metabolismus planety Země a litosféra	134
	Planeta Země	134
	Biosféra – oživená část planety	135
	Vznik a vývoj života	138

	Dynamika vývoje a velké biosférické cykly	143
	Litosféra	145
	Tektonický a sedimentární cyklus	149
	Půda	150
	Energetický metabolismus planety a sluneční záření	153
	Epizodické události a přírodní katastrofy	160
II.2	Podoby života	167
	Životní formy	167
	Ekosystémy a procesy v nich	170
	Biologická rozmanitost	175
	Význam biodiverzity a její ubývání	177
	Ochrana přírody a biodiverzity	186
II.3	Zemský pokryv	202
	Oceány a pevniny	202
	Zemský pokryv	202
	Využití území	204
	Lesy	211
	Ochrana lesů	217
II.4	Planeta vody	222
	Hydrologický cyklus	222
	Voda na pevninách	226
	Oceány	228
	Kryosféra: led a sníh na Zemi	237
	Vodní zdroje	238
II.5	Atmosféra a klima	251
	Struktura a složení atmosféry	251
	Výměna látek mezi atmosférou a ostatními sférami	255
	Znečišťující látky	259
	Lokální a globální znečištění ovzduší	262
	Klima	264
	Současná změna klimatu a její projevy	270
	Reakce na změnu klimatu	281
	Ozonová vrstva	290
II.6	Biogeochemické procesy a chemická kontaminace	299
	Dvě kategorie látek: živiny a škodliviny	299
	Uhlík	300
	Dusík	304
	Síra	308
	Fosfor	312
	Nebezpečné chemické sloučeniny	315
III.	V NAŠICH RUKOU	325
III.1	Nové uvědomění	326
	Počátek: Mlčící jaro a Stockholmská konference	326
	Udržitelný rozvoj	330
	Environmentální udržitelnost	337

	Rio+20	343
	Půl století vývoje	344
III.2	Vědecké poznání	352
	Environmentální věda a věda o udržitelnosti	352
	Koncepce ekosystémových služeb	361
	Koncepce planetárních mezí	372
	Data a monitoring	373
	Indikátory	377
III.3	Hodnoty a postoje	387
	Kvalita lidského života — lidský blahobyť	391
	Vzdělávání	398
III.4	Správa věcí veřejných	404
	Environmentální politika	404
	Právo životního prostředí	409
	Institute veřejné správy	414
	Veřejnost	418
III.5	Mezinárodní a globální instituce	421
	Globální veřejné statky	421
	Organizace spojených národů	424
	Institute mimo OSN	426
	Mnohostranné environmentální úmluvy	430
	Evropská unie	434
III.6	Životní prostředí a ekonomie	439
	Environmentální a ekologická ekonomie	439
	Kapitál, silná a slabá udržitelnost	441
	Způsoby ekonomického oceňování	445
	Diskontování	449
	Fungování trhu a externality	451
	Hospodářský růst a zelená ekonomika	453
	Zelená ekonomika a podniky	461
IV.	ZÁVĚREM	467
	Ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj	467
	Vládnutí — správa věcí veřejných (<i>governance</i>)	468
	Výhledy do budoucnosti	470
	Důležité publikace podle osobního výběru autora	482
	Bibliografie	484
	Rejstřík	497